

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**

Савска улица 25/IV, Београд
Број: 6/0-02-530/2020-8

Датум: 24. септембар 2020. године

Објављени текст не садржи заштићене податке или изостављене податке. Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или у распону који Комисија сматра одговарајућим начином заштите а изостављени подаци ознаком ХХХ.

Председник Комисије за заштиту конкуренције на основу члана 37. став 2. и члана 65. став 5. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09 и 95/13) и члана 2. став 1. тачка 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 49/11), одлучујући по Пријави концентрације број 6/0-02-530/2020-1 привредног друштва Gazprom export LLC, са седиштем на адреси Ostrovskogo Square 2A Litera “А”, Sankt Petersburg, Руска Федерација, поднетој 3. августа 2020. године, преко пуномоћника адвоката Катарине Живковић и осталих адвоката из Самарцић, Орешки & Грбовић аод из Београда, Капетан Мишина бр. 15, дана 24. септембра 2020. године, доноси следеће

РЕШЕЊЕ

I ОДОБРАВА СЕ у скраћеном поступку концентрација учесника на тржишту која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Gazprom export LLC, са седиштем на адреси Ostrovskogo Square 2A Litera “А”, Sankt Petersburg, Руска Федерација, регистрациони број 1027739898284, над привредним друштвом Centrex Europe Energy & Gas AG, са седиштем на адреси Wiedner Hauptstraße 17, 1040 Vienna, Република Аустрија, регистрациони број FN 230884 k, куповином 100% акција.

II УТВРЂУЈЕ СЕ да је подносилац пријаве концентрације привредно друштво Gazprom export LLC уплатио ХХХ евра дана 5. августа 2020. године на рачун Комисије за заштиту конкуренције, што представља прописани износ за издавање решења о одобрењу концентрације у скраћеном поступку.

Образложење

Друштво са ограниченом одговорношћу Gazprom export LLC, са седиштем на адреси Ostrovskogo Square 2A Litera "A", Sankt Petersburg, Руска Федерација, регистрациони број 1027739898284 (у даљем тексту: Gazprom export или подносилац Пријаве) поднело је 3. августа 2020. године Комисији за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија) Пријаву концентрације број 6/0-02-530/2020-1 (у даљем тексту: Пријава) која настаје стицањем непосредне појединачне контроле од стране подносиоца Пријаве над друштвом Centrex Europe Energy & Gas AG, са регистрованим седиштем на адреси Wiedner Hauptstraße 17, 1040 Vienna, Република Аустрија, регистрациони број FN 230884 k (у даљем тексту: Centrex или Циљно друштво), куповином 100% акција Циљног друштва. Пријава је поднета преко пуномоћника, адвоката Катарине Живковић и осталих адвоката из Самарцић, Орешки & Грбовић аод из Београда, Капетан Мишина бр. 15.

С обзиром на то да поднета документација Комисији није била у свему усклађена са Уредбом о садржини и начину подношења пријаве концентрације („Службени гласник РС“, број 5/16, у даљем тексту: Уредба), недостаци Пријаве су отклоњени допуном Пријаве заведеном у Комисији под бројем 6/0-02-530/2020-5 од 25. августа 2020. године.

Након допуне Пријаве, Комисија је утврдила да је Пријава потпуна, да је поднета Комисији у скраћеном облику у складу са чланом 3. Уредбе и да су испуњени услови за поступање и одлучивање Комисије по истој у скраћеном поступку.

Комисија је, такође, утврдила да је подносилац Пријаве, друштво Gazprom export LLC, уплатио прописани износ за издавање решења о одобрењу концентрације у скраћеном поступку, што је констатовано у ставу II диспозитива.

У предметном поступку подносилац Пријаве је на основу члана 45. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09 и 95/13, у даљем тексту: Закон) поставио и Захтев за заштиту података поднеском број 6/0-02-530/2020-3 од 4. августа 2020. године, а тиче се заштите података који представљају садржину Пријаве. По наведеном захтеву је одлучено посебним закључком.

Учесници у концентрацији

Gazprom export послује у оквиру Gazprom групе друштава (у даљем тексту: Gazprom Група). Ово друштво врши испоруку „плавог горива“/природног гаса у преко 20 држава. Конкретно, извози природни гас, кондезовани гас, нафту и њене деривате, течни гас, друге нафтне производе и производе петрохемије, спроводи оглашавање природног гаса на новим тржиштима, врши оптимизацију извозних токова, анализира и предвиђа кретање тржишта природног гаса, учествује у развоју и спровођењу инвестиционих пројеката Gazprom Групе у иностранству, врши откуп природног гаса од друштава из Gazprom Групе са подручја Централне Азије и активно учествује у унапређивању сарадње са иностраним партнерима.

Gazprom Група је у поседу највећих резерви природног гаса на свету и то 16% у укупним светским и 71% у руским резервама.

Gazprom Група је под потпуном контролом Јавног акционарског друштва „Gazprom“, регистарски број 1027700070518 (у даљем тексту: Gazprom), које је и власник 100% удела у подносиоцу Пријаве. Gazprom је у већинском власништву Руске Федерације, коју представља Федерална агенција за управљање државном имовином.

Gazprom Група је у 2019. години остварила на светском тржишту приход од преко 106 милијарди евра.

Тренутно Gazprom Група је присутна у Републици Србији, пословањем у сектору нафте и природног гаса, преко следећих регистрованих друштава:

1. PODZEMNO SKLADIŠTE GASA BANATSKI DVOR DOO NOVI SAD, са седиштем на адреси Народног фронта 12, Нови Сад, матични број 20609052, претежна делатност: складиштење – шифра 5210. Подносилац Пријаве је власник 51%, а JP SRBIJAGAS NOVI SAD, матични број: 20084600 (у даљем тексту: JP SRBIJAGAS) 49% удела у овом друштву;
2. PROGRESGAS-TREJDING DOO BEOGRAD, са седиштем на адреси Змај Јовина 8-10, Београд, матични број 06173829, претежна делатност: трговина на велико чврстим, течним и гасовитим горивима и сличним производима – шифра 4671 (у даљем тексту: PROGRESGAS-TREJDING). Подносилац Пријаве је власник 25% удела, повезано руско друштво ООО Gazprom Komplektacija је власник 25% удела, док је JP SRBIJAGAS власник 50% удела у овом друштву;
3. Yugorosgaz ad Beograd, са седиштем на адреси Змај Јовина 8-10, матични број 17155903, претежна делатност: цевоводни транспорт – шифра 4950 (у даљем тексту: Yugorosgaz). Ово друштво је основано 5. јуна 1996. године на основу Међувладиног споразума између Републике Србије и Руске Федерације и тренутно је у сувласништву акционара: Gazprom-а (50%), Циљног друштва (25%) и JP SRBIJAGAS-а (25%), према подацима ЦРХОБ-а на дан 24. август 2020. године. Yugorosgaz је српски увозник природног гаса почевши од 2007. године. Република Србија и Руска Федерација су дана 13. октобра 2012. године потписале Међувладин споразум о испоруци природног гаса у периоду 2012-2021. године, по основу којег подносилац Пријаве врши испоруку природног гаса Yugorosgaz-у до краја 2021. године. Примопредаја природног гаса од стране подносиоца Пријаве Yugorosgaz-у врши се на граничном прелазу између Украјине и Мађарске. Након што природни гас уђе у Републику Србију, путем интерконектора са Мађарском, Yugorosgaz дистрибуира природни гас на велепродајном тржишту у Републици Србији другим учесницима на тржишту (од којих је највећи JP SRBIJAGAS). Пословање Yugorosgaz-а подразумева и испоруку природног гаса крајњим корисницима у јужној Србији и учествовање у заједничким пројектима у области енергетике;
4. Yugorosgaz-Transport doo Niš, са седиштем на адреси Зетска 6, Ниш, матични број 20884665, претежна делатност: цевоводни транспорт – шифра 4950 (у даљем тексту: Yugorosgaz-Transport). Yugorosgaz је власник 100% удела у овом друштву. Друштво је лиценцирано за активности оператора транспортног система природног гаса и управља транспортним цевоводом за природни гас, који закупује од Yugorosgaz-а укупне дужине 125 км. Yugorosgaz Transport је 2015. године извршио функционално и правно раздвајање од Yugorosgaz-а;
5. NIS ad Novi Sad, са седиштем на адреси Народног фронта 12, Нови Сад, матични број 20084693, претежна делатност: експлоатација сирове нафте: – шифра 0610 (у даљем тексту: NIS). Такође, друштво преко 93 огранака/бензинских станица, лоцираних широм Републике Србије, обавља и делатност ресторана и покретних угоститељских објеката – шифра 5610. Тренутно, највећи акционари су Gazprom са 56,15% и Република Србија са 29,87%, према подацима ЦРХОБ-а на дан 24. август 2020. године;
6. GASTRANS d.o.o. Novi Sad, са седиштем на адреси Народног фронта 12, Нови Сад, матични број 20785683, претежна делатност: цевоводни транспорт – шифра 4950 (у даљем тексту: GASTRANS). Повезано друштво подносиоца Пријаве SOUTH STREAM SERBIA AG из Швајцарске, матични број CHE-115.216.590 је

власник 100% удела у овом друштву. GASTRANS представља заједничко пројектно друштво Gazprom Групе и ЈР СРБИЈА GAS и наручиоца у пројекту изградње прикључног гасовода (интерконектора) ГРАНИЦА БУГАРСКЕ – ГРАНИЦА МАЂАРСКЕ (тзв. „Турски ток“) на територији Републике Србије. Дана 27. јуна 2017. године потписана је Мапа пута између Министарства рударства и енергетике Републике Србије и Gazprom-а по питању реализације пројекта изградње гасовода на територији Републике Србије. Имплементација пројекта изградње главног гасовода значајно ће повисити ниво енергетске безбедности Републике Србије и региона као целине, али и отворити могућност за наставак процеса даље гасификације државе. Конкретно, GASTRANS развија двосмерни транспортни ценовод који се простире од границе са Бугарском до границе са Мађарском у укупној дужини од 402 км. Грађевински радови на овом ценоводу су у завршној фази и он би требао да буде завршен ове године, а његова изградња је Закључком Владе Републике Србије бр. 351-258/2019 од 21. марта 2019. године проглашена националним пројектом.

У Републици Србији Gazprom Група је остварила приход у 2019. години од преко 2.115 милиона евра.

Циљно друштво припада Centrex групи друштава (у даљем тексту: Centrex Група). Основна делатност овог друштва је развој и употреба производних постројења за енергију и гас, производња дистрибутивних структура, стратешки развој пословања снабдевања енергијом и гасом, трговина и дистрибуција природног гаса и посредовање у закључивању уговора о купопродаји и коришћењу наведених производа.

Једини власник Циљног друштва је GPB Investment Advisory Limited, са седиштем на адреси 3 Menandrou, Nikozija, 1066, Република Кипар, регистарски број HE 237590 (у даљем тексту: GPB Investment).

Индиректни власник GPB Investment-а је Gazprombank JSC са регистрованим седиштем на адреси Novocheremushkinskaya St., 117418, Moskva, Руска Федерација, регистарски број 1027700167110 (у даљем тексту: GPB)

Centrex Група је у 2019. години остварила на светском тржишту приход од око 1,11 милијарди евра.

Према подацима у Пријави, Циљно друштво је присутно у Републици Србији преко власничких удела у Yugorosgaz-у непосредно и посредно у Yugorosgaz-Transport-у. Циљно друштво није власник имовине или постројења која се налазе под закупом или су на други начин стављена на располагање друштву Yugorosgaz, без којих би пружање услуга од стране Yugorosgaz-а било немогуће или знатно отежано.

У Републици Србији Centrex Група је остварила приход у 2019. години од преко 11,6 милиона евра.

Опис концентрације и акт о концентрацији

Подносилац Пријаве, као купац, и GPB Investment, као продавац, закључили су дана 24. јула 2020. године Споразум о начелним условима (у даљем тексту: Споразум). На основу Споразума Gazprom export ће стећи непосредно 100% акција Centrex-а, а потом и, посредно, власничке уделе у свим повезаним друштвима и заједничким пословним подухватима Centrex-а, између којих, и 25% акција у домаћем друштву Yugorosgaz.

Тренутни искључиви и посредни власник GPB Investment-а је Gazprombank JSC са седиштем на адреси Novocheremushkinskaya St., 117418, Moskva, Руска Федерација, регистарски број 1027700167110 (у даљем тексту: GPB).

Као акционарско друштво, GPB је у власништву различитих акционара, од којих Gazprom Група има акције које чине 46,02% удела у GPB-у. Међутим, према подацима у Пријави, са овим власничким уделом Gazprom Група нема одлучујући утицај на пословање GPB-а, те се иста не сматра повезаним учесником на тржишту у смислу члана 5 Закона.

Као економско оправдање за описану трансакцију, у Пријави је наведено да GPB не сме да обавља друге пословне активности осим оних у банкарском сектору (непосредно или посредно), у складу са тренутно важећим законима Руске Федерације. Последично, GPB мора да прода или на други начин располаже са пословним целинама које обављају било које друге пословне активности, ван банкарског сектора (укључујући и Циљно друштво). С друге стране, подносилац Пријаве је активан у продаји, дистрибуцији и трговини природним гасом на иностраним тржиштима природног гаса и самим тим је економски заинтересован за куповину акција Циљног друштва, ради даљег развоја своје мреже за снабдевање у иностранству.

Следствено наведеном, након спровођења предметне концентрације подносилац Пријаве ће бити власник 100% акција у Циљном друштву и имати појединачну контролу, док ће Gazprom Група поседовати 75% акција у Yugorosgaz-у (50% од Gazprom-а и 25% од Циљног друштва) и појединачну контролу над њим.

Испуњеност услова за подношење пријаве концентрације

Предметна концентрација се тиче стицања непосредне појединачне контроле од стране једног учесника на тржишту над другим учесником на тржишту, у смислу члана 17. став 1. тачка 2) Закона.

Из података достављених Комисији о укупним годишњим приходима учесника у концентрацији оствареним на светском тржишту, као и о укупном приходу једног од њих оствареном на тржишту Републике Србије у 2019. години, проистиче да су ови приходи виши од износа остварених укупних годишњих прихода из члана 61. Закона, што значи да је постојала обавеза пријаве предметне концентрације Комисији.

Пријава је поднета у складу са чланом 63. став 1. Закона.

Релевантно тржиште

Релевантно тржиште одређено је у складу са чланом 6. Закона и Уредбом о критеријумима за одређивање релевантног тржишта („Службени гласник РС“, број 89/2009), и јесте тржиште које обухвата релевантно тржиште производа на релевантном географском тржишту. Релевантно тржиште производа представља скуп роба/услуга које потрошачи сматрају заменљивим у погледу њиховог својства, уобичајене намене и цене. Релевантно географско тржиште представља територију на којој учесници на тржишту учествују у понуди или потражњи и на којој постоје исти или слични услови конкуренције, а који се битно разликују од услова конкуренције на суседним територијама.

Образлажући предлог релевантног тржишта подносилац Пријаве је дао и следеће уводне напомене, полазећи од пословних активности учесника у концентрацији, првенствено имајући у виду оне које обавља Циљно друштво.

Према наводима у Пријави, пословне активности Циљног друштва тичу се екстракције и стављања у промет резерви природног гаса, развоја и коришћења постројења за производњу енергије и гаса, као и стварања дистрибутивних структура. У Републици Србији је присутан преко пословних активности Yugorosgaz-а и Yugorosgaz-Transport-а.

Подносилац Пријаве снабдева природним гасом разне ентитете, извози кондезовани гас, нафту и њене деривате, течни гас, друге нафтне производе и производе петрохемије, спроводи оглашавање природног гаса на новим тржиштима, врши оптимизацију извозних токова, анализира и предвиђа кретање тржишта природног гаса. Gazprom Група посредством Yugorosgaz-a и NIS-a учествује на српском тржишту испоруке природног гаса, док је GASTRANS сертификован као независни оператор транспорта, што је један од главних предуслова за будуће прибављање лиценце за транспорт и управљање транспортним системом за природни гас.

Закон о енергетици („Службени гласник РС“, број 145/14 и 95/18) регулише енергетско тржиште у Републици Србији, укључујући и сектор гаса. Надзор над применом Закона о енергетици и на основу њега донетих подзаконских аката је у надлежности Владе Републике Србије, Министарства енергетике и рударства Републике Србије и Агенције за енергетику Републике Србије (у даљем тексту: АЕРС). У складу са Законом о енергетици АЕРС издаје лиценце и овлашћује учеснике на тржишту да обављају енергетске делатности. АЕРС, такође, врши надзор и регулацију ценовне политике овлашћених учесника на тржишту и одлучује о правилима за приступ дистрибутивном и транспортном систему гаса.

АЕРС је издао три лиценце Yugorosgaz-у: лиценцу за дистрибуцију и управљање дистрибутивним системом за природни гас, лиценцу за јавно снабдевање природним гасом и лиценцу за снабдевање природним гасом. NIS-у су, такође, издате три лиценце: лиценца за снабдевање природним гасом, лиценца за пуњење посуда за течни нафтни гас, компримовани и утечњени природни гас, лиценца за трговину нафтом, дериватима нафте, биогоривима и компримованим и утечњеним природним гасом. NIS не поседује, нити управља дистрибутивним или транспортним системом, већ користи дистрибутивне и транспортне системе других учесника на тржишту.

Према подацима у Пријави, Yugorosgaz и NIS активно спроводе пословне активности у вези са природним гасом у складу са прибављеним лиценцама и немају других пословних активности на релевантним тржиштима.

У вези са претходно наведеним, подносилац Пријаве је Комисији предложио следећа релевантна тржишта производа:

- 1) тржиште дистрибуције и управљања дистрибутивним системом за природни гас;
- 2) тржиште јавног снабдевања природним гасом и
- 3) тржиште снабдевања природним гасом.

Подносилац Пријаве је као релевантно географско тржиште предложио националну територију Републике Србије у вези сва три предложена релевантна тржишта производа.

Комисија је прихватила наведене предлоге подносиоца Пријаве као одговарајуће у предметном случају.

Оцена ефеката концентрације

Као што из претходно наведеног проистиче, спровођењем предметне концентрације подносилац Пријаве ће стећи 100% акција Циљног друштва и појединачну контролу над њим, а потом и посредно власничке уделе у свим повезаним друштвима и заједничким пословним подухватима Centrex-а. Такође, у вези са овим стицањем, Gazprom Група ће имати 75% акција у Yugorosgaz-у (постојећих 50% од Gazprom-а и новостечених 25% од Циљног друштва) и појединачну контролу над њим, односно доћи ће до промене заједничке контроле над Yugorosgaz-ом (Gazprom, Циљно друштво, JP SRBIJAGAS) у појединачну контролу (само Gazprom Група). Centrex је у

Републици Србији присутан преко власничких удела (25%) у Yugorosgaz-у непосредно и посредно у Yugorosgaz-Transport-у, где Yugorosgaz поседује 100% удела.

Узимајући у обзир наведено као и чињеницу да не постоје хоризонтална преклапања између пословних активности подносиоца Пријаве и Циљног друштва у Републици Србији, као и да неће доћи до промене у структури релевантних тржишта након спровођења предметне концентрације, Комисија није посебно анализирала предметна релевантна тржишта, ценећи притом и да је једно од њих регулисано тржиште (тржиште јавног снабдевања природним гасом у Републици Србији).

Применом критеријума из члана 19. Закона Комисија је оценила да се у конкретном случају ради о дозвољеној концентрацији, што опредељује одлуку у првом ставу диспозитива решења.

Одлука у другом ставу диспозитива решења је донета применом члана 65. став 5. Закона, као и члана 2. став 1. тачка 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије, а на основу оствареног прихода учесника у концентрацији и са њима повезаних учесника на тржишту у обрачунској години која претходи години у којој је концентрација пријављена.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана достављања решења.

За подношење тужбе плаћа се судска такса у износу од 390 динара прописана Законом о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/1994, 53/1995, 16/1997, 34/2001 - др. закон, 9/2002, 29/2004, 61/2005, 116/2008 - др. закон 31/2009, 101/2011, 93/2012, 93/2014 и 106/2015 и 95/2018).

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Небојша Перић, с.р.